

Kan Gud bevises?

Af Henrik Brohus

”I begyndelsen skabte Gud himmelen og jorden.“ (1.Mos. 1,1). Ja tak, men hvor kom Gud fra? Hvis han da i det hele taget eksisterer? En oplagt indvending hvis du snakker med en ikke-kristen om Gud. Spørgsmålene kan hurtigt blive ubehagelige: Hvordan kan du være sikker på, at Gud er til? Bedrager du dig selv, eller tror du alene på grund af dine forældres påvirkning? Måske er din psyke bare så uselvstændig, at du har brug for en krykke? Eksistensen af en personlig Gud er helt fundamental for al kristen tro. Uden en moralsk Gud er der ingen moralsk skabning, vi har syndet imod. Dermed er der ikke behov for frelse. Hvis der ingen Gud er, kan der heller ingen guddommelige handlinger være (mirakler), og beretningerne om Jesus må således være ren fiktion eller opdigtede myter. Det store spørgsmål om Guds eksistens vil vi prøve at behandle i denne artikel.

Denne artikels formål er primært at give dig nogle forhåbentlig gode argumenter til praktisk brug ved (præ)evangelisering og almindelig samtale, og artiklen kan forhåbentlig også være trosstærkende for dig selv. Det er ikke formålet at bevise Guds eksistens i matematisk eller logisk henseende, men derimod at rydde unødvendige barrierer af vejen og bruge de gode og overbevisende argumenter, der trods alt kan fremføres.

Der har traditionelt været en hel række argumenter, som har været anvendt til at prøve at bevise Guds eksistens, hvoraf de første kendte gudsbeviser stammer helt tilbage fra den græske filosof Platon (427-347 f.Kr.). Jeg har valgt at omtale de argumenter, som efter min mening er de bedste og mest populære. Nogle er umiddelbart tilgængelige, mens andre kræver, at man grunder lidt mere over tingene:

- Det kosmologiske argument (af kosmos = verden) eller Skabelsesargumentet
- Det teleologiske argument (af telos = for-

mål) eller Designargumentet

- Det aksiologiske argument (af axios = værdi) eller Det moralske gudsbevis
- Det eksistentielle gudsbevis
- Det største gudsbevis

Skabelsesargumentet

„Det, som kan erkendes om Gud, ligger nemlig åbent for dem; Gud har jo åbenbaret det for dem. Thi hans usynlige væsen, både hans evige kraft og hans guddommelighed, har kunnet ses fra verdens skabelse af, idet det forstås af hans gerninger, så de er uden undskyldning.“ (Rom.1,19-20).

„Fortolkning af fakta efter almindelig sund fornuft tyder på, at et superintellekt har pillet ved fysikken, såvel som kemien og biologien“ (Sir Fred Hoyle, astrofysiker).

Skabelsesargumentet hævder, at universet er begrænset i og med, at det har haft en begyndelse, og at dets begyndelse er forårsaget af noget ud over universet selv, nemlig Gud. Det kan udtrykkes således (punkterne 2 og 3 giver næsten sig selv, så vi vil bruge lidt plads på at se på punkt 1):

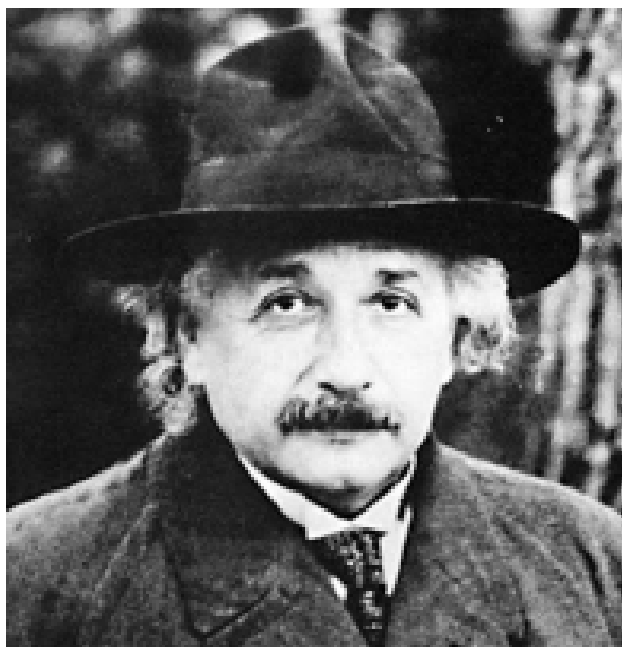
1. Universet har haft en begyndelse.
2. Alt, som har en begyndelse, må have været forårsaget af noget andet.
3. Derfor er universet forårsaget af noget andet, og denne årsag er Gud.

For at undgå denne konklusion siger nogle, at universet er evigt. At det aldrig har haft en begyndelse - bare altid har eksisteret. En sådan påstand rejser dog flere spørgsmål, end den giver svar. Videnskabelige beviser understøtter markant, at universet har haft en begyndelse. Stort set alle videnskabsfolk er da også enige om, at universet har haft en begyndelse. Hvad der skete, før universet blev skabt, ligger uden for videnskabens gebet, som Robert Jastrow, grund-

lægger af NASAs Goddard Institute of Space Studies, udtrykker det: „Der kunne eksistere en sund forklaring på den eksplosive fødsel af vores univers; men hvis der gør, kan videnskaben ikke finde ud af, hvad forklaringen er. Videnskabsmandens beskæftigelse med fortiden opfører ved skabelsesøjeblikket“.

Hovedbeviset for at universet har en begyndelse er termodynamikkens 2. hovedsætning, som populært sagt udtrykker, at universet er ved at løbe tør for anvendelig energi. Og hvis universet er ved at løbe tør, kan det jo ikke have eksisteret altid. Det, som løber tør eller rinder ud, må jo engang være blevet „trukket op“ eller „sat i gang“. Foruden videnskabelige beviser for universets begyndelse er der også en god filosofisk grund til at tro, at verden havde et begyndelsepunkt (som man - indrømmet - sikkert skal bruge lidt tid til at tænke over). Dette argument viser, at tiden ikke kan bevæge sig uendeligt tilbage i fortiden. Det er nemlig i praksis umuligt at passere en uendelig række af øjeblikke. Det er måske muligt at forestille sig at kunne passere et uendeligt antal abstrakte matematiske punkter på en linie ved at bevæge din finger fra den ene ende til den anden, men tid er ikke abstrakt. Tiden er reel, og hvert øjeblik, som passerer, bruger reel tid, som vi ikke kan gå tilbage til. Det er mere som at bevæge din finger forbi et endeløst antal bøger på et bibliotek. Hvis der var uendelig mange bøger, ville du aldrig nå til den sidste bog. Selvom du troede, at du havde nået den sidste bog, kunne der altid tilføjes en mere, og så en mere, og en mere... Man kan aldrig færdiggøre en uendelig række af virkelige ting. Hvis fortiden er en uendelig række af øjeblikke, og lige her og nu er tidspunktet, hvor denne række stopper, så ville vi have passeret gennem en uendelig række, og det er umuligt. Hvis verden aldrig havde en begyndelse, kunne vi altså ikke være nået til i dag. Men vi er jo som bekendt nået til i dag, så tiden må derfor være begyndt på et særligt tidspunkt i fortiden. Verden er en faktisk hændelse og behøver dermed en årsag til sin begyndelse.

Nogle vil sikkert bemærke her, at det måske godt kan være, at verden er skabt af Gud på et bestemt tidspunkt. Men hvor kom Gud selv fra? Hvad lavede Han, før Han skabte universet? Spørgsmålet antager, at alt inklusiv Gud er underlagt begrænsningerne af tid og rum lige-

Albert Einstein (1879-1955) tysk-amerikansk fysiker, som grundlagde relativitetsteorien. Einsteins opdagelser bør gøre det lettere for ateisten at acceptere den bibelske idé om, at Gud faktisk eksisterer uden for tid og rum.

som mennesket. Her antager man således, at der intet er udenfor tid og rum. Den antagelse har det videnskabelige samfund stillet spørgsmål ved og i realiteten afvist, efter at Albert Einstein præsenterede sin relativitetsteori. Einstein viste med sin teori, at tiden faktisk kan ændres, bremses eller accelereres, når ting begynder at rejse ved ekstremt høje hastigheder. Selvom det forståeligt nok kan være svært for mennesker at begribe, at noget kan eksistere udenfor tid og rum, bør Einsteins opdagelser gøre det lettere for ateisten at acceptere den bibelske undervisning om, at Gud faktisk eksisterer uden for tid og rum, som vi kender det fra fx Salme 90,1-4; Kol. 1,17 og 2. Peter 3,8. Bibelen underviser os om, at Gud ikke er begrænset af tid og rum, og at Han ikke har valgt at åbenbare (fra vores perspektiv) alt det, som skete, før Han skabte universet.

Hvis det accepteres, at Gud eksisterer uden for den ramme af tid og rum, som vi kender den, bliver det meningsløst at spørge om, hvor Han kom fra, og hvad Han lavede, før Han skabte det, vi kender som universet. Disse spørgsmål kan være legitime, hvis Gud er begrænset af tid og rum, men det er Han ikke. Gud selv har ingen årsag, fordi Han er evig og selv-eksisterende. Idet Han er evig, er Han ikke

nogen virkning. Da Han ikke er nogen virkning, behøver Han ingen årsag. Han er uforårsaget. En "ubevæget bevæger".

Designargumentet

"Himlen forkynder Guds ære, hvælvingen kundgør hans hænders værk" (Salme 19,1).

"Videnskabsmanden er besat af en fornemmelse for universel årsagssammenhæng ... hans religiøse følelse tager form som en begejstret forbløffelse over naturlovenes harmoni, der åbenbarer en intelligens af en sådan overlegenhed, at al systematisk tænkning og handling som menneske i en sammenligning er en fuldstændig uvæsentlig refleksion." (Albert Einstein, teoretisk fysiker).

Designargumentet har altid været det mest populære af de mange gudsbeviser. Hovedlinien i det er, at verden fungerer hensigtsmæssigt og målrettet. Der må derfor være en skabende arkitekt bag. Denne skaber er Gud. Det argumenterer fra design til en intelligent Designer.

1. Alle design forudsætter en designer.
2. Der er et mægtigt design i universet.
3. Derfor må der være en mægtig Designer af universet, og denne Designer er Gud.

Den første præmis kender vi fra erfaringen. Hver gang vi ser et komplekst design, ved vi fra tidligere erfaringer, at det kommer fra en designers tanker. Ure forudsætter urmagere; bygninger forudsætter arkitekter; malerier forudsætter kunstnere; og kodede meddelelser forudsætter en intelligent afsender. Det er altid vores faste forventning, fordi vi ser det ske igen og igen.

Samtidig gælder det, at jo større design, jo større designer. Muldvarper graver gange under jorden, men de har aldrig konstrueret noget som tunnelen under Storebælt. På samme måde som tusindvis af aber med hver deres skrivemaskine aldrig ville skrive Den grimme Ælling. Men H.C. Andersen gjorde det i første forsøg. Jo mere kompliceret design, jo større intelligens kræves der for at producere det.

For en ordens skyld bør det nævnes, at der er en forskel på enkle mønstre og komplekst design. Snefnug eller kvartskrystaller har simple mønstre, der gentages igen og igen, men har fuldstændigt naturlige årsager. På den anden si-

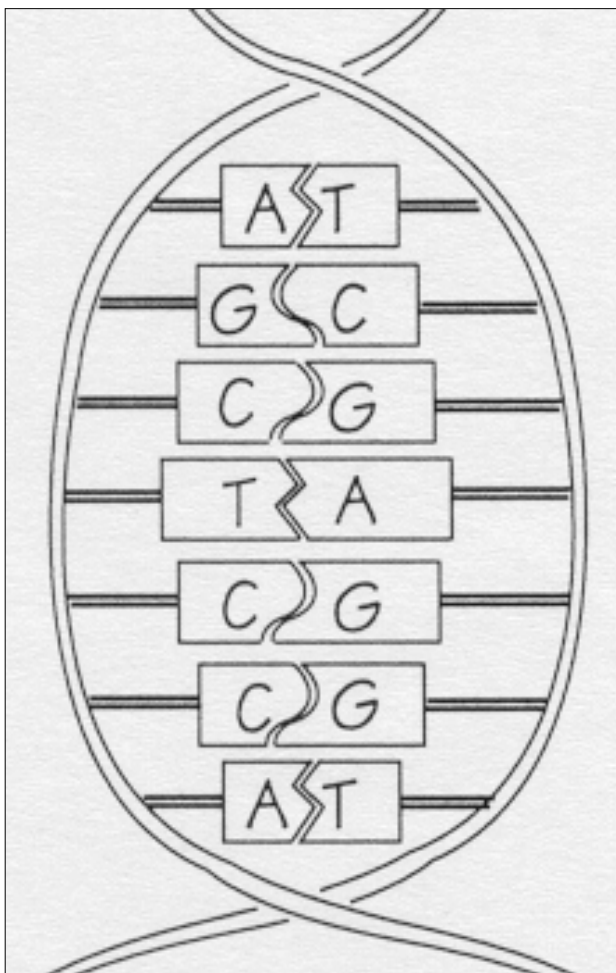

Den engelske fysiker Stephen Hawking. Hawking finder det bemærkelsesværdigt, at naturkonstanternes størrelser tilsyneladende er nøje tilpasset, således at livet er blevet muligt.

de finder vi ikke intelligente sætninger skrevet på papir, med mindre en intelligent skabning har skrevet dem. Det sker ikke naturligt. Forskellen er, at snefnug og krystaller har et simpelt gentaget mønster. Men sprog kommunikerer kompleks information, ikke bare det samme igen og igen. Designet, som vi taler om i dette argument, er komplekst design og ikke simple mønstre. Her kommer næste præmis ind. Designet, som vi ser i universet, er komplekst. Universet er et uhyre indviklet og fintunet system af kræfter, som arbejder sammen til gensidig gavn for et hele. Eller med den teoretiske fysiker Stephen Hawkings ord:

"Videnskabens love, som vi kender dem i øjeblikket, indeholder mange fundamentale tal, som størrelsen af elektronens elektriske ladning og forholdet mellem masserne af en proton og en elektron ... Det bemærkelsesværdige faktum er, at størrelsen af disse tal ser ud til at være særdeles fintunet for at muliggøre livets udvikling."

Livet selv er et meget komplekst design. Et enkelt DNA molekyle, byggestenen i alt liv, bærer den samme mængde information som i et helt bind af et leksikon. Ingen, som ser et leksikon ligge ude i naturen, vil tøve med at tænke, at det har en intelligent årsag; så når vi

Et enkelt DNA molekyle, byggestenen i alt liv, bærer den samme mængde information som i et helt bind af et leksikon. Ingen, som ser et leksikon ligge ude i naturen, vil tøve med at tænke, at det har en intelligent årsag.

finder et levende væsen sammensat af millioner af DNA-baserede celler, burde vi på samme måde antage, at der var en intelligent årsag. Endnu mere klart er det faktum, at nogle af disse levende væsner selv er intelligente (menneskene). Selv ateisten Carl Sagan indrømmer:

”Informationsindholdet i den menneskelige hjerne udtrykt i bits er sandsynligvis sammenligneligt med det totale antal forbindelser mellem neuroner - omkring hundrede billioner, 10^{14} . Hvis det blev skrevet ud, ville informationen fylde omtrent 20 millioner bind, lige så mange som i verdens største biblioteker... hjernen er et meget stort sted på en meget lille plads”.

Nogen har modsagt dette argument ud fra tilfældigheder (sandsynligheder). De hævder, at enhver kombination vil kunne forekomme, ”når terningen kastes”. Det er dog ikke særlig

overbevisende af flere grunde. For det første er designargumentet baseret på design, som vi ud fra gentagne observationer ved har en intelligent årsag og er altså ikke baseret på tilfældigheder. For det andet er videnskab selv baseret på gentagne observationer og ikke på tilfældigheder, så indvendingen mod designargumentet er i sig selv ikke videnskabelig. Sluttelig, hvis vi endelig skal se lidt på sandsynligheder, er chancerne for, at der eksisterer en Designer ikke så ringe endda. Den berømte astrofysiker Sir Fred Hoyle har udregnet odds for, at et encellet dyr opstår ved rene naturkræfter, til at være 1 til $10^{40.000}$ (altså et 1-tal efterfulgt af 40.000 nuller svarende til mindst 10 tætskrevne sider fyldt med nuller). Dvs. en ekstremt lav sandsynlighed for at et encellet dyr er opstået ved tilfældighedernes spil. Om resultatet siger han selv, at „det er omtrent det samme som chancen for at kaste med en uforfalsket terning og slå en sekser 50.000 gange i træk“. Odds for, at en uendelig meget mere kompleks skabning som mennesket skulle fremkomme ved tilfældigheder, er ganske enkel for høj til at beregne! Den eneste fornuftige konklusion må derfor være, at der står en stor Designer bag verdens design.

Det moralske gudsbevis

”Jeg vil give mine love i deres sind, og på deres hjerter vil jeg skrive dem, og jeg vil være deres Gud, og de skal være mit folk.” (Hebr. 8,10b).

Det moralske gudsbevis tilbyder argumenter baseret på den moralske orden i universet. Det hævder, at årsagen til universet må være moralsk udover at være mægtig og intelligent. Tankegangen er, at alle mennesker har en samvittighed, der skelner mellem godt og ondt. Denne skelnen er stort set den samme for alle og vidner dermed om en moralsk skaber, som har lagt sine egne tanker ned i os.

Gangen i beviset er som følger:

1. Alle mennesker er bevidste om en objektiv moralsk lov.
2. Moralske love forudsætter en moralsk lovgiver.
3. Derfor må der være en overordnet moralsk lovgiver, og denne lovgiver er Gud.

Filosoffen Immanuel Kant, som ellers afviste al-

le argumenterne for Guds eksistens på en stribe, accepterede den moralske tilgang. Ikke som et bevis for Guds eksistens, men som en måde at vise, at Gud er et nødvendigt postulat for moralsk levned. Ifølge Kant må vi handle som om Gud eksisterer, for at moral skal have nogen som helst fornuft. Moralske love er forskellige fra de naturlige love, vi har beskæftiget os med tidligere. Moralske love beskriver ikke, hvad der er, men de foreskriver, hvad der burde være. De er ikke blot en beskrivelse af den måde, mennesker opfører sig på, og de kan ikke findes ved at observere, hvad mennesker gør. I stedet fortæller de os, hvad mennesker burde gøre, uanset om de gør det eller ej. Altså kommer ethvert moralsk „burde“ fra noget, som ligger uden for det naturlige univers. Du kan ikke forklare det med noget, som sker i universet, og det kan ikke reduceres til de ting, som mennesker gør i universet. Det overskrider den naturlige orden og kræver dermed en overnaturlig årsag. Nu ville nogle nok sige, at denne moralske lov ikke er helt objektiv; det er ikke andet end en subjektiv bedømmelse, som stammer fra alment accepterede sociale konventioner. Dette syn mangler dog at beskrive det faktum, at alle mennesker stort set anser de samme ting for at være forkerte (såsom mord, voldtægt, tyveri og at lyve). Deres kritik synes i sig selv at være en subjektiv bedømmelse, fordi de siger, at vores værdibedømmelse er forkert. Hvis der nu ikke er nogen objektiv moralsk lov, så kan der jo heller ikke være nogen rigtig eller forkert værdibedømmelse! Hvis vores syn på moral er subjektivt, så vil deres også være det. Men hvis de hævder at komme med en objektiv udtalelse om morallov, så forudsætter de, at der er en morallov ved selve den handling, at de forsøger at benægte den. De er i grunden fanget på begge måder. Selv deres „ikke andet end“ udtalelse kræver „mere end“ viden, hvilket viser, at de ubevidst (?) holder fast i en eller anden absolut standard, som står over subjektiv bedømmelse.

Endelig ser vi, at selv om kritikerne hævder, at der ikke er nogen moralsk orden, så forventer de selv at blive behandlet med høflighed og værdighed. Hvis vi som svar på deres indvinding fx siger „Årh, hold lige kæft, hvem bekymrer sig om din mening?“, oplever vi måske, at vedkommende faktisk synes, at der er nogle moralske „burde“. Alle forventer på en eller an-

Immanuel Kant (1724 –1804), som regnes for en af Europas allerstørste filosoffer. Ifølge Kant må vi handle med Guds eksistens som forudsætning, hvis vor moral skal have nogen som helst fornuftig mening.

den måde, at andre følger nogle moralnormer, selv de samme personer som forsøger at benægte dem. Men at der eksisterer moralske normer, det er et uomgængeligt faktum!

Det eksistentielle gudsbevis

”Thi hans værk er vi, skabte i Kristus Jesus til gode gerninger, som Gud forud lagde til rette, for at vi skulle vandre i dem.” (Ef. 2,10).

De ”eksistentielle” argumenter har et større element af rå følelse og oprigtig bekymring i sig end de logiske og videnskabelige beviser, vi allerede har set på, men argumenterne er alligevel meget værdifulde. Argumenterne kan fx udtrykkes med følgende spørgsmål: „Hvis jeg bare er resultatet af et kosmisk tilfælde, og min bestemmelse er at blive tilintetgjort, hvordan kan jeg da have nogen betydning i mellemtiden? Hvis mit ophav er intet, og min skæbne er intet, hvordan kan mit liv da være andet og mere end intet?“ Her kommer det følelsesmæssige element for alvor på banen. Hver fiber i vores krop skriger til os, at vi er fulde af betydning, og at vores liv har en mening. Det er ikke uden

grund, at det dominerende tema i filosofien lige siden Oplysningstidens afvisning af Gud har været spørgsmålet om menneskets betydning. Tidens knugende krise omkring menneskets identitet er både reel og markant. Nihilisten (dvs. en person som ikke blot afviser Gud, men også benægter muligheden for at erkende sandheden og benægter alle værdier og normer) vil højt og tydeligt meddele, at livet jo blot er en øvelse i absurditet, og at der ingen mening er med det hele - vi må lære at se tingene i øjnene, og kan ikke sige, at vi har en betydning, blot fordi vi ønsker det. Teoretisk set har nihilisten faktisk et stærkt argument mod enhver, som alene baserer sin sag for Guds eksistens på menneskers søgen efter betydning. Nihilisten må derfor svares med andre argumenter, fx de tidligere nævnte. Værdien af det eksistentielle gudsbevis er i stedet dets evne til at udtrykke de reelle problemer og indsatser i spørgsmålet om Guds eksistens. Argumentet eksponerer den „blåse og have mel i munden“-filosofi, som befinder sig et sted mellem radikal kristendom og rå nihilisme. Det udstiller med andre ord den sekulære humanismes intellektuelle fallit. Den sekulære humanisme fastholder, at mennesket kommer af intet og går mod intet, men er fuld af betydning i mellemtiden. Dyder som flid og ærlighed fremhæves, menneskelige værdier som frihed og lighed prises til skyerne. Men igen må man spørge: „Hvorfor bekymre sig om alt det, hvis mennesket i bund og grund er uden betydning?“ Humanisternes overbevisning er givetvis stor, men nihilistens nagende spørgsmål står stadig: „Hvis der ikke findes nogen Gud, hvorfor skulle mennesket så være betydningsfuldt?“.

Det største gudsbevis

”Ethvert skrift, som er indblæst af Gud, er også gavnligt til at belære, til at irettesætte, til at genoprejs, til at optugte i retfærdighed.”
(2.Tim. 3,16).

Det sidste gudsbevis, som skal omtales her, adskiller sig på mange måder fra de andre. På den ene side er det langt det stærkeste, men er måske alligevel det gudsbevis, som mange ateister har sværest ved at ”sluge” i første omgang. De fleste møder det først, når de - måske famlende - søger efter Gud. Men så får de til gengæld også

valuta for pengene. Det største gudsbevis er Guds særlige åbenbaring af sig selv for os mennesker. Sagen er jo den, at Gud faktisk eksisterer, og at han har åbenbaret sig for os. Gud ønsker nemlig, at vi skal lære Ham at kende, og Han har selv taget initiativ til denne indlæringsproces. Kristendommen hævder således, at Gud kan tale direkte til os, at Han allerede har gjort det, og at Han fortsat gør det. Vi kan vide noget om verden og om Gud selv, fordi Gud har skænket os evnen til det, og fordi Han aktivt taler med os. Der findes to former for åbenbaring:

1. Guds almindelige åbenbaring (Rom. 1,19-20): Her taler Gud gennem den almindelige struktur i det univers, Han selv har skabt. Ved at betragte universets orden og skønhed kan vi lære om Gud. Ved at betragte menneskeheden kan vi lære om Guds personlighed. Den almindelige åbenbaring indeholder dog i sagens natur ikke så mange detaljer, og man lærer fx ikke noget om Jesus, Treenigheden osv. Den almindelige åbenbaring kan i praksis udtrykkes ved de fire første gudsbeviser, i særdeleshed designargumentet.
2. Guds særlige åbenbaring (Hebr. 1,1): Gud har gennem hele historien frem til i dag vist sig for os mennesker på overnaturlige måder. Fx for Moses gennem en busk der brænder uden at fortæres. Guds tale til os er samlet i Bibelen, der rummer Guds særlige åbenbaring formidlet af guddommeligt inspirerede forfattere. Den endegyldige særlige åbenbaring er selvfølgelig Jesus Kristus. Jesus var på en gang sand Gud og helt igennem menneske. Jesus åbenbarede Gud på en konkret og håndgribelig måde, hvorved vi kunne forstå Ham. Og selvom Bibelen for længst er skrevet færdig, er Gud heldigvis ikke færdig med at snakke med sin skabning. Gud kommunikerer stadig aktivt med os gennem Helligånden, profeter, forkyndelse m.m. Vi skal ikke gennemgå beviset for Guds særlige åbenbaring nu, men det er ikke overraskende baseret på at demonstrere Bibelens autoritet og på at bevise Jesus Kristus som historisk person. Begge dele kan gøres på en overbevisende måde (mere derom en anden god gang).

”For videnskabsmanden som har levet ved sin tro

på fornuftens kraft, ender historien som en dårlig drøm. Han har bestøget uvidenhedens bjerge; han er ved at besejre den højeste tinde, og da han trækker sig selv op over den sidste klippe, hilses han af en skare teologer, som har siddet der i århundreder.” (Robert Jastrow, astronom og leder af Mt. Wilson observatoriet, grundlægger og tidligere leder af NASAs Goddard Institute for Space Studies).

McDowell, J., Stewart, D., *Answers to Tough Questions, What Skeptics are Asking About the Christian Faith*, Thomas Nelson Publishers, Nashville, Tennessee, USA, 1993.

Sproul, R.C., *Reason to Believe: A Response to Common Objections to Christianity*, Zondervan Publ. House, Grand Rapids, Michigan, USA, 1993.

Thams, B. (Red.), *Svar på tiltale*, Credo Forlag, København, 1993.

Referencer

Geisler, N.L., Brooks, R.M., *When Skeptics Ask - A Handbook on Christian Evidences*, Baker Books, Grand Rapids, Michigan, USA, 1998.

Henrik Brohus

Forskningslektor, Aalborg Universitet

En menneskelig computer?

Inden for forskningen i såkaldt kunstig intelligens drømmer mange om at kunne skabe den menneskelige computer. Men hvad vil det sige? Her vil de fleste fagfolk nok svare med en henvisning til den såkaldte Turing-test, som er opkaldt efter den engelske matematiker Alan Turing, der få år efter 2. verdenskrig udformede en test af en påstand om, at en computer med tilhørende program er intelligent. Testen går ud på at undersøge, om testpersoner ved samtale via skærm og tastatur kan afgøre, om de kommunikerer med det givne computersystem eller med et andet menneske. Hvis computersystemets kommunikation er uskelnelig fra kommunikationen med et andet menneske, siges computersystemet at være intelligent i Turing-testens forstand.

Hvert år kårer man det computersystem, som kommer nærmest en tilfredsstillelse af Turing-testen. Det tager stadig trænede samtalepartnere mindre end 5 minutter at afsløre de bedste computer-systemer som umenneskelige (dvs. ikke-intelligente). Men det er klart, at systemerne bliver bedre og bedre. I år vandt samtalerobotten Alice, som er skabt af den amerikanske systemudvikler Richard Wallace.

Alice kan mødes på internettet på adressen: www.alicebot.org. Verden over har ca. en halv million mennesker „talt med“ Alice. I Richard Wallaces firma er der ansat 140 mennesker, som arbejder på at videreudvikle Alice. - Det kan da også være ganske underholdende at skrive sammen med Alice. Men måske er der også her et etisk problem, som vi før eller senere må tage stilling til. Efterhånden som samtaleprogrammerne bliver bedre og bedre, vil man i mange sammenhænge kunne slippe af sted med at lade en maskine simulere en samtale på en sådan måde, at brugeren tror, at hun eller han kommunikerer med et andet menneske. Men hvor meget kan man tillade sig her? Der er situationer, hvor det vil være etisk angribeligt at overlade kommunikationen til en maskine. Man vil vel næppe seriøst kunne forsvare at lade sjælesorg overgå til en af Alice's efterkommere?

Til forskel fra andre samtaleprogrammer gør Alice ikke nogen hemmelighed ud af det faktum, at „hun“ er en computer. På internettet præsenterer hun sig med dette portræt.